U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **SpofaDental, a. s.**, se sídlem Jičín, Markova 238, zast. JUDr. Danielem Novotným, Ph.D., advokátem, se sídlem Husova 820, Jičín, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 6. 2004, č.j. 332-6003-385-28.5.2004/Ře, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 10. 2010, č. j. 12 Ad 37/2010 - 128,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala kasační stížností proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 10. 2010, č. j. 12 Ad 37/2010 - 128, (dále jen „napadený rozsudek“) kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 6. 2004, č.j. 332-6003-385-28.5.2004/Ře (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatelky a potvrzen platební výměr Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 30. 4. 2004, č. 347/1079/04. Tímto platebním výměrem byl stěžovatelce předepsán k úhradě nedoplatek pojistného na sociální zabezpečení ve výši 1 024 681 Kč a penále ve výši 273 258 Kč, tedy dluh v úhrnné výši 1 297 939 Kč, protože stěžovatelka nezahrnula do vyměřovacího základů pro odvod pojistného příjmy za období leden až prosinec 2003 zúčtované v souvislosti s výkonem zaměstnání zakládající účast na nemocenském pojištění zaměstnanců stěžovatelky (cizích státních příslušníků) – panu M. K. ze Spolkové republiky Německo a panu Z. F. z Maďarské republiky.

Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) projednával a rozhodoval danou věc již potřetí. Jeho první rozsudek ve věci, kterým bylo napadené rozhodnutí žalované zrušeno, Nejvyšší správní soud zrušil rozsudkem ze dne 26. 8. 2009, č. j. 4 Ads 108/2005 - 77, a zavázal městský soud svým právním názorem, aby žalobu zamítl. Nejvyšší správní soud při posuzování dané věci odkázal na závěry vyslovené v usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 21. 7. 2009, sp. zn. 6 Ads 88/2006, přístupné na www.nssoud.cz, vykládající způsob, jakým je třeba aplikovat kolizní metodu u Smlouvy mezi Českou republikou a

Spolkovou republikou Německo o sociálním zabezpečení uveřejněnou pod č. 94/2002 Sb. m. s. (dále jen „Smlouva“) a u obsahově obdobných mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení. Přitom Nejvyšší správní soud shledal, že Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo byla podepsána dne 27. 7. 2001 v Praze. Se Smlouvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a ratifikoval ji prezident republiky. Ratifikační listiny byly vyměněny v Berlíně dne 30. 7. 2002 a Smlouva vstoupila v platnost na základě svého článku 41 odst. 2 dne 1. 9. 2002. Úmluvu mezi Československou republikou a Maďarskou lidovou republikou o spolupráci na poli sociální politiky vyhlášenou pod č. 21/1960 Sb. (dále jen „Úmluva“) byla sjednána v Budapešti dne 30. 1. 1959, Národní shromáždění ji projednalo a jednomyslně s ní souhlasilo dne 8. 7. 1959, prezident republiky ji následně ratifikoval dne 21. 10. 1959 a ratifikační listiny byly vyměněny v Praze dne 6. 11. 1959, přičemž podle svého článku 35 nabyla účinnosti dnem 1. 12. 1959. Jak česko-německá Smlouva, tak česko-maďarská Úmluva byly v posuzovaném období mezi lednem a prosincem roku 2003 součástí českého právního řádu a splňovaly podmínky čl. 10 Ústavy České republiky, a měly tedy tzv. aplikační přednost před jim konkurujícími zákonnými normami českého práva.

Rozšířený senát v citovaném usnesení výslovně uvedl, že kolizní normy obsažené v předmětných mezinárodních smlouvách odkazující na použití předpisů o nemocenském pojištění České republiky a předpisů o sociálním zabezpečení České republiky neumožňují, aby byl v případě zaměstnanců zaměstnaných na jejím území použit § 5 písm. b) zákona o nemocenském pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2003. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že jak německý, tak maďarský zaměstnanec žalobkyně byli v rozhodné době účastni nemocenského pojištění, což přímo zakládalo povinnost žalobkyně zahrnout jejich příjem do vyměřovacího základu a odvádět stanovené pojistné a za dobu prodlení s placením i penále v zákonem stanovené výši. Nejvyšší správní soud z těchto důvodů shledal, že opačný právní názor městského soudu byl nezákonný, a proto jeho rozsudek zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. V něm jej podle § 110 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zavázal, aby v intencích právního názoru vysloveného v tomto citovaném a stručně shrnutém rozsudku žalobu s náležitým odůvodněním zamítl.

Městský soud se sice v následném rozsudku ze dne 15. 12. 2009, č. j. 12 Cad 11/2009 - 91, řídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, přehlédl však skutečnost, že jej vydal a následně i doručil předtím, než stěžovatelce, resp. jejímu zástupci, doručil zásilku obsahující citovaný zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 4 Ads 108/2005 – 77. V důsledku tohoto postupu zatížil městský soud svůj rozsudek ze dne 15. 12. 2009, č. j. 12 Cad 11/2009 - 91, zmatečností ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť pro jeho vydání chyběly podmínky řízení. Nejvyšší správní soud jej ex offo z tohoto důvodu zrušil svým rozsudkem ze dne 1. 9. 2010, č. j. 3 Ads 57/2010 - 115, dostupným na www.nssoud.cz, v němž podrobně rozvedl důvody způsobující zmatečnost uvedeného postupu.

Městský soud následně znovu věc projednal a v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v citovaném zrušujícím rozsudku 26. 8. 2009, č. j. 4 Ads 108/2005 - 77, rozhodl napadeným rozsudkem tak, že žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. V odůvodnění svého napadeného rozsudku zrekapituloval průběh

řízení a s příslušným odůvodněním veden závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že jak německý, tak maďarský zaměstnanec stěžovatelky (M. K. a Z. F.) byli v rozhodné době účastni nemocenského pojištění, což přímo zakládalo povinnost stěžovatelky zahrnout jejich příjmy do vyměřovacího základu a odvádět stanovené pojistné a za dobu prodlení s placením i penále v zákonem stanovené výši.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost z důvodu uvedeném v § 103 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s., neboť podle jejího názoru byla nesprávně posouzena právní otázka vynětí jejích zaměstnanců z účasti na pojištění. Namítla, že vzhledem k nejednoznačnosti právní úpravy, měl být v souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 12. 2003, sp. zn. IV. ÚS 666/02, použit výklad ve prospěch daňového subjektu, který by vedl k závěru, že uvedení zaměstnanci byli vyňati z účasti na pojištění. Navrhla proto, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

Žalovaná se vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnila s právním názorem městského soudu uvedeného v napadeném rozsudku a zdůraznila, že otázka účasti jejích zaměstnanců na pojištění byla již závazně posouzena Nejvyšším správním soudem v předchozím citovaném rozsudku ze dne 26. 8. 2009, č. j. 4 Ads 108/2005 - 78. Městský soud tak byl ve svém napadeném rozsudku při posuzování této otázky vázán závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda jsou splněny podmínky pro věcné projednání stěžovatelčiny kasační stížnosti. Kasační stížnost je přípustná proti každému pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví splňujícímu podmínky § 102 s. ř. s., není-li dále stanoveno jinak. Kasační stížnost je nepřípustná v případech uvedených v § 104 s. ř. s. *Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. není kasační stížnost přípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.*

Stěžovatelka v kasační stížnosti nenamítala, že by se městský soud v rozporu s § 110 odst. 3 s. ř. s. neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, který Nejvyšší správní soud vyslovil ve svém zrušujícím rozhodnutí, když výslovně namítla, že tento právní názor je nesprávný.

Kasační stížnost je proto podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. **nepřípustná.**

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že tento závěr je rovněž plně v souladu s jeho setrvalou judikaturou, podle níž platí, že *pokud se stěžovatel v kasační stížnosti podané proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem, dovolává stížních důvodů v předchozí kasační stížnosti již jednou uplatněných a Nejvyšším správním soudem věcně přezkoumaných, je kasační stížnost v této části nepřípustná podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.* (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2005, č. j. 7 Azs 338/2004 - 106). *Nejvyšší správní soud je totiž v řízení o opětovné kasační stížnosti vázán závazným právním názorem, který sám v téže věci vyslovil v předchozím zrušujícím rozsudku, neboť i přípustnost samotné opětovné kasační stížnosti je*

omezena na důvody, které Nejvyšší správní soud v téže věci dosud nevyřešil [§ 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.] (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 - 56). Rozšířený senát zdůraznil, že tento závěr je v souladu rovněž s názorem Ústavního soudu vysloveným v jeho nálezu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05, v němž uvedl, že § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. zajišťuje, *aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil.* Rozšířený senát shledal, že uvedené ustanovení je odrazem závaznosti právního názoru pro krajský soud v dalším řízení (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), a tím, že vylučuje možnost brojit proti němu kasačními námitkami, vylučuje i možnost Nejvyššího správního soudu, aby sám svůj původní závazný právní názor k nové kasační stížnosti v téže věci revidoval. Tím je zaručen i požadavek legitimního očekávání a předvídatelnosti soudního rozhodnutí. Patří-li tyto zásady předpokládající stejné rozhodování soudu v obdobných případech k základním atributům právního státu a jsou-li naplněním zásady spravedlivého procesu, pak tím spíše musí být respektovány při opakovaném rozhodování v téže věci za situace, kdy je rozhodováno za stejných poměrů jako při předchozím rozhodnutí. Vázanost právním názorem je prolomena v případě změny skutkových zjištění či právních poměrů nebo dojde-li k podstatné změně judikatury, a to na úrovni, kterou by byl krajský soud i každý senát Nejvyššího správního soudu povinen respektovat v novém rozhodnutí. Takový případ nastane např. tehdy, uváží-li v mezidobí mezi prvním zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu a jeho rozhodováním v téže věci o opětovné kasační stížnosti o rozhodné právní otázce jinak Ústavní soud, Evropský soud pro lidská práva, Evropský soudní dvůr, ale i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v řízení podle § 17 s. ř. s. nebo plénum či kolegium ve stanovisku přijatém podle § 19 s. ř. s. Nejvyšší správní soud však opakovaně zdůrazňuje, že k takové situaci nedošlo, neboť v mezidobí žádné takové rozhodnutí nebylo vydáno.

Na věci nic nemění skutečnost, že v době mezi vydáním rozsudku ze dne 26. 8. 2009, č. j. 4 Ads 108/2005 - 77, v němž byl vysloven závazný právní názor, a mezi vydáním napadeného rozsudku městského soudu, byl vydán městským soudem rozsudek zatížený vadou zmatečnosti. Rozhodující totiž je, že se městský soud při řešení předmětné otázky řídil závazným právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 6. 2004, č.j. 332-6003-385-28.5.2004/Ře ve věci stěžovatelčina nedoplatku pojistného na sociální zabezpečení.

Nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud poznamenává, že podle jeho mínění je odkaz stěžovatelky na nález Ústavního soudu ze dne 15. 12. 2003, sp. zn. IV. ÚS 666/02, nepřípadný, neboť na danou věc nedopadá, když se vztahuje na procesně odlišnou situaci než je v nyní posuzované věci.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřípustnou, a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., odmítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné

V Brně dne 7. dubna 2011

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu